

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - - - \$6.00
Za pol leta - - - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 2878
NO. 157. — STEV. 157.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879
NEW YORK, MONDAY, JULY 7, 1930. — PONDELJEK, 7. JULIJA 1930.

TELEFON: CHELSEA 2878

VOLUME XXXVIII — LETNIE XXXVIII

MUSSOLINI ZAHTEVA REVIZIJO MIROVNE POGODBE

MUSSOLINIJEV NEOFICIJELEN ODGOVOR MINISTRU BRIANDU

ITALIJANSKA ZDRUŽITEV Z OGRSKO IN MANJŠINAMI

PARIZ, Francija, 5. julija. — Pariški list Petit Parisien je objavil pogovor, glasom kojega je italijanski ministrski predsednik odgovor neuradno na pripombe francoskega zunanjega ministra Brianda, s katerimi je svetoval združenje evropskih držav.

Mussolini, ki je ponovno izjavil, da ako se hoče Evropo pomiriti, je treba revidirati mirovno pogobo, ki je bila sklenjena koncem svetovne vojne, se je postavil sedaj na celo evropskim nezadovoljnežem in sicer na tak način, ki vznemirja prizadete. Temelj njegove izjave, da narodnosti, ki so sicer v vojni zmagale, niso zadovoljne z uspehi svoje zmag in da je treba revidirati mirovna pogajanja, predno se prične delovati za združenje Evrope, je smatrati za poskus prikriti njegove prave namere. Da si ravno so doble države, ki so zmagale v skoro vsem oziroma manj kot so pričakovale ob sklepnu premirju, se z izjemo Italije se niti ena ni skušala odaljiti od Youngovega načrta. Francozi so prepričani, da pripisuje Mussolini drugim narodom mišljenje in namere, katere le sam goji.

Na drugi strani pa pomenijo njegove besede namen, postaviti se na celo vsem poraženim nezadovoljnežem v Evropi, s čimer se povzroča razdržitev prejšnjih zvez in se namerava združenje fašistične Italije z Ogrsko in manjšinskim narodnostmi Jugoslavije, Rumunije ter nemških nacijonalistov.

Mussolinijeva zahteva je postala sedaj tako silna najbrže radi tega, ker je zavrnila nemška vlada neke italijanske predloge. Nemci, navzlic temu, da bi sami lahko stavili zahteve v slučaju revizije, niso odobrili Mussolinijevih prizadovanj temveč izjavljajo, da se bodo držali dr. Stressemannovega načrta in mirno ter vzajemno delali za izboljšanje svojih razmer.

To Mussolinijevu zahtevo kot tudi separacijo vzhodne Prusije bodo sprejeli z navdušenjem nemški nacijonalisti in militaristi, ki z dosedanjim počasnim delovanjem nemške vlade niso zadovoljni. Francozi verujejo, da se je postavil Mussolini samovoljno za načelnika nezadovoljnežev prejšnjih sovražnikov. To je pa za ministrskega predsednika države, ki se smatra za zmagovalca, kako čudno stališče.

Pri tem se pa pojavi vprašanje, na čigave stroške bi rad Mussolini pričel z revizijo pogajanj. Nekaj zelo nenavadnega je, ako zahteva kaj takega ministrski predsednik in brez pretiravanja se lahko reče, da ga je pripravilo do tega veliko nezadovoljstvo.

MODRIJAN V HRASTOVEM SODU

DVA VLAKA TRČILA
NA ITALIJANSKEM
SODU

Spustil se preko Niagara
slapa.

15 mrtvih, 30 težko ranjenih.

NIAGARA FALLS, 5. julija. — George E. Stathakis se je spustil preko Niagara slapa v sodu, katerega si je sem zamisli. Domneva se, da je našel smrť v vodi.

Spustil se je po vodi ob 3.55 pooldine. Pričakoval so ga pod slavo, a ni bil o sodu ne duha ne sluga. Ribiči pravijo, da se je sedaj najbrže vzel in obvisev na kakih svih in ni pričakovati, da bi še živel.

Tudi tako bi bil sod dospel na dno nepoškodovan, bi se moral Stathakis sedušti, ker je imel v sodu le tri upo.

SOVJETI IN AMERIŠKI KAPITALISTI

Sovjeti izvajajo proti izkorisčevalcem. — Poživljejo tukajšnje komuniste, da se v masah vdeleže.

MOSKVA, Rusija, 5. julija. — "Pravda" je objavila danes dolg članek, s katerim pozivlje komunistične voditelje v Ameriki, naj privržijo ljudske množice na nov srdit boj proti ameriškim kapitalistom, imperialistom in izkorisčevalcom.

List je podal tudi Stalinovo izjavo, da je komunistična stranka v Ameriki ena enih na svetu, na katere polega zgodovina probleme odločilne važnosti.

V članku se poudarja, da so poslom na trgu vrednostnih papirjev, nezaposlenost in zanemarjanje kmetijskega vprašanja ugodna zemlja za polaganje revolucionarnega semena v združenih državah.

Možnost, spremestiti komunistično stranko v Ameriki v silno armado kakih trideset milijonov delavcev in v armado izkorisčenih in uničenih Amerikancev, je odvisna le od delavnosti in vztrajnosti stranke.

Stranka naj si stavi za geslo, da lahko in da mora z vso vztrajnostjo delovati za proletarsko revolucijo na tak način, da bo ameriško delavstvo prvo v svetovnem prevratu in zavzele isto stališče, kot ga delavska revolucionarna gibanja v Nemčiji, na Kitajskem in Poljskem.

List tudi omenja, da se je v Ameriki že pričelo z resnim revolucionarnim gibanjem, kar pričajo zaporedne stavke, katerih se udeležujejo deset tisoči.

Deklevanje policije napram komunistični stranki, aretacije njenih voditeljev in drugo so v namenu, da zavdajo amer. delavstvu strah, da pretvrgajo zvezo stranke z glavnim odborom in konečno, da stranko ugonobe. Glavna naloga stranke v Ameriki je, da napravi iz lista Daily Worker resnično glasilo množice, ki naj bi gradilo stranko in organizalo delavske mase.

POVELJNIK AVSTRIJSKE MORNARICE MRTEV

Nasprotnik nemških podmornic.

ZAGREB, Jugoslavija, 3. julija. Tu je danes umri admirал Maksimilian Njegován, bliviš poveljnik avstro-ogrške mornarice, star 72 let.

Admiral Njegován je bil odlična osebnost v poveljstvu mornarice za časa svetovne vojne. Bil je načelnik mornarskega oddelka ter je prevzel leta 1917 po admiralu Haušu poveljstvo cele mornarice.

Njegován je bil sicer vojak z dušo in telesom, vendar se pa ni strinjal z Nemci ter je dvomil o uspehu, ki so ga ti pričakovali od svojih podmorskih čolnov.

PRVI AVSTRIJSKI PREDSEDNIK ZOPET KMET

Zadnji čas je bil trgovinski minister.

DUNAJ, Avstrija, 5. julija. Profesor Mihail Halmisch, ki je bil prvi predsednik avstrijske republike, je pred kratkim odstopil kot trgovinski minister.

Odbieli so je pustiti politiko pri muhi ter se posvetiti kmetijstvu in pesništvu.

POVRATEK Mme LUPESCU SE ZANIKUJE

Rumunski nota javlja, da se lepotica ne bo več vrnila.

BUKAREŠTA, Romunija, 5. julij. Danes sta se zavrnila tukaj dva za vladanje Karola pomenljiva dogodka.

Najprej se je kralj spravil s svojo ženo, kraljico Heleno. Nato je vladala izdala nota, da se vsa namigvanja glede povratka Mme Lupescu izmisljena bajka, ki naj bi služila v propagandistične svrhe. V noti je še pripomnjeno, da se Mme Lupescu ne bo več vrnila v Romunijo.

Istočasno je zapustil Romunijo princ Barbu Stirbey, ki je bil dolgo časa glavna politična sila ter popoln vladar Romunije. On je bil tudi vzrok, da je Karol odstopil. Leta 1925 so objavili listi, da je Karol nasprotoval dvorjenju Stirbeya napram kraljici vdovi in pozneje se je poročalo, da se bo vrnil le, ako se odzene Stirbey kot dvornega svetovca.

Kralj se bo podal takoj v svoje bivališče Sinaia. Kraljica in vojska iz Alba Iulia ali z drugimi besedami Mihec, sta odšla že danes tja.

\$760.000 DAVKOV PONEVERJENIH

Zakladniški uradnik in prejšnji pomočniki obdolženi.

TRENTON, N. J., 4. julija. Skupaj in vsak zase s bili obdolžni poneverbe davkov v znesku \$760.000 Harry E. Hooley, Leonard B. Willits in Charles R. Meyers, kateri se je stavilo pod \$5000 varčuje za vsakega.

Obdolžba se glasi, da se je na podlagi poneverbe poročila za dohodniški davek Myers-a ogoljufalo vlad za davke let 1923, 1924, 1925, 1926 in 1927, skupno \$760.000. Willits je obdolžen, da je izstavil lažljivo poročilo. Hooley je pa to oddal svojim višnjim. Willits je poleg tega tudi obdolžen, da je podal napačno poročilo za dohodniški davek, ki bi ga moral plačati tukaj enega leta.

MONARHISTIČEN SESTANEK NA DUNAJU

Vprašanje preklica izgnanstva habsburžanov.

DUNAJ, Avstrija, 5. julija. Septembra meseca se bo sestal na Dunaju kongres monarhistov. Zbranjanje se bo vršilo v palatu Salm ter se ga bodo udeležili vsi pripadniki monarhistične ideje dežel, katere so Habsburžani izgubili. Razpravljaljo se bo o vprašanju kako bi se dalo preklicati izgnanstvo Habsburžanov in postav, glasom katerih je bilo njihovo premoženje zaplenjeno.

Poročevalcev ogrenemu listu Pestil Naplo poroča iz Geneve, da je princ Otto obiskal Genevo, to pa le z namenom, da prisotstvuje nogometnim teknam, katere so se vrstile med moštvo Španije in Ogrske. Tekaj po teknam je zapustil Genevo s pršnjo, da se drži njegov obisk tajnem, dokler ne odide.

ADVERTISE
"GLAS NARODA"

NEMČIJA PRED DIKTATURO

Tozadevne odločitev se pričakuje prihodnji teden.

BERLIN, Nemčija, 5. julija. Nemška republika se bo najbrže v kratkem pridružila onim državam v Evropi, ki že imajo diktatorja. Kancelar Heinrich Bruening se pripravlja ustanoviti "zlati diktatorstvo" v svrhu ureditve davčne predlage brez parlamenta privoljenja.

Diktaturo se bo uvelilo na podlagi člena 48. nemške ustave, kateri daja kancelarju v slučaju sile posebno oblast. Kancelar Bruening smatra, da potrebuje, da se sedaj uvede diktaturo, ker je nemški parlament razpadel radi nesoglasja političnih strank, da se tem potom uredi davčni načrt, ki je predno nastopilo članu poletne počitnice.

SKUŠAL POBEGNITI V ŽIMNICI

Obsojen na dolgo ječo v Sing Sing-u.

OSSINING, N. J., 5. julija. Kmalu bi se posrečil beg iz Sing Singa nekemu Jacku Levy, ki je obsojen na 20 let ječe. S pomočjo tovaršev se je zašil v žimnico, katero so z drugimi vred naložili na tovorni avtomobil. Vse je šlo po sreči pri dveh pregledovanjih. Avtomobil je prevzel kakih 1000 čevljev daleč, ko je opazil stražnik, ki je spremljal avto, da je ena žimnica obilježja od drugih. Opozoril je na to predstojnika, ki je žimnico razparal in izvlekel iz ruke Jacka, katere mu je splavala s tem po vodi srednje.

HRANJO DRŽAVNE OBVEZNICE, KI BI ŽE BILE PLAĆANE

Imajo izgubo na obrestih.

WASHINGTON, D. C., 3. julija. Ribljino en milijon dolarjev na leto izgube oni, ki drže pri sebi državne obveznice (Liberty Bond), ki so bile plačljive. V kolikor se je moglo dognati, se nahaja v rokah posameznikov še za \$31,716,860 takih obveznic. Za te obveznice ne prejme nikoli več obresti. Nekatere obveznice so bile izdane še pred civilno vojno.

"EVROPA" ZASLUŽI IME BRZOPARNIK

Dospela navzlic slabemu vremenu v 5 dneh.

NEW YORK, N. J., 3. junija. Navlje slabemu morju in gosti megle je potrebovala "Europa" le nekaj nad pet dni za 3,164 milij. Došla je včeraj s 1465 potnik. Poletnik je maral med vožnjo večkrat hitrost skrčil.

BANDITI OROPALI BANKO

Odenesli \$13,500 in pobegnili.

TOLEDO, Ohio, 3. julija. Štirje banditi so napadli danes Broadway-podružnico Ohio Savings Bank, prisili dva uradnika in pet oseb, da so legli na tla in pobegnili s \$13,500 piena. Dočim je eden izsilil pri oknu z revočerjem denar, je držal drugi pet ljudi na muho, ostala dva sta pa stražila vhod v banko.

14 UČENCEV RANJENIH V BOMBAYU

Bomba postavljena vlaiku, nikake nesreče.

SANGHAJ, Kitajska, 3. julija. Nankinske vladne armade so zajele po tri dnevi bitki vstaše v Kwangsi in strle vstajo na jugu Kitajske.

Zmagala je osvobodila 50.000 načodnih čet, katere se bodo sedaj udeležile bitke, ki se nadaljuje na severu.

Petnajst tisoč vstašev in pet tisoč vladnih vojakov je bilo usmrčenih, predno se je doseglo poraz Kwangsi vstavev v okraju Hunan. Teži zmagli so sledile nadaljnje pri Yochow in Cangsha. Ti dve mestni predvajstvih sestavili so zavale vladne čete, ki so preprečili pohod vstašev proti mestom Hankow, Wuchang in HanYang pred dvema tednoma.

Vladne čete niso mogle napredovati mnogo na čerti, ki se vleče nekako 40 milij ob progi Haichow-Tungkwan železnic, ker se severne čete upirajo z vsemi močmi, da niso vršene preko Rimevne reke. Celih deset dni so se preganjale nasprotne čete sem in tja. Nankinske čete so morale napeti vse svoje moči, da niso prodriči vstaši do Nankinga, kar bi pomenilo padec predsednika Čang Kaj Šeka. Vlad bi po prevzel povetnik severnih čet, general Yen Hsi-shan.

Izgube vladnih čet znašajo 30 tisoč, med temi 10.000 mrtvih. Izgube vstašev pa niso znane. Bolničnice so nabito polne z ranjenimi.

MORILEC ITALIJANA SE PRIJAVIL

Prijavljenje uradno potrjeno.

PRIZREND, 3. julija. Oblasti so danes

KRATKA DNEVNA ZGODBA

VALENTIN KATAJEV:

SAMOMORILEC

S strani državljanja je bila to v škatljico vžigalne in vsaki živahnje vseh pogledov svinjarja. Samo zato se je sklenil usmrtniti, ker po kazenskem zakoniku samomor ni prepovedan. Skratka, neki državljian se je razočaran nad sovjetsko upravo, sklenil zvrniti z obrazom naprej v grob.

Zlastno, toda resnično.

Ko je državljian prejel redno plačo in kompenzacijo za nelzrabljeno dopust, je mrzlično napisal smrtno oznanko, ga poslal mestnemu odbooru, ter kupil v trutu velik in lep žebelj, košček toletnega mila in tri metre vrvi. Potem je šel domov, postavil k steni stol in stopil naprej v grob.

Kr-r-rah!

Vrag naj ga vzame. To naj bo torej stol? Niti mladega, inteligentnega samomorilca ne more držati! In temu naj se pravi borba za dobro kvalitete? To naj bo, lesni trust! Tiu!

Toda državljian ni bil eden iz teh ljudi, ki se uklonijo pod udarci usode, ki ni ni drugega kakor teorija verjetnosti! Zlezl je na ekno in pričel zabijati žebelj v zid.

Kr-r-rah!

To je lep žebelj, ki se tako hitro skrivi! Borta za kvalitet! Hvala! Le na kaj naj se pošten človek že obesi? Ne bo šlo drugače, kakor da privežem vrvico na lesenece. Ta je še starorežimski. Ne bo se odtrgal.

Državljian je privezel vrv na lesenece, napravil elegančno zanko in skočil v prazno.

Kr-r-rah!

Naj bo ta preklicana vrv trikrat prekleta! Kaj je to sploh vrv? Na najlepšem mestu se pretrga. Prosim, prepričajte se... Kvaliteta... Da so moje oči morale kaj takega videti...

Vrag naj vzame vse skupaj! Poizkusimo kaj enostavniješega. — Aha! Kuhinjski nož. — Ali preboden padem, ali pa bo strelica šinila mimo mene, — tako se nekje bere.

Kr-r-rah!

In strelica je zares šinila mimo: roka na eno stran, rezilo na drugo. Državljian se je divje zakrohol: Bodite uverjeni! Ha-ha-ha! Kvaliteta!

Kaj naj zda? se poizkusim?

Ce je komu usojeno umreti, potem mora umreti! Vrag naj vzame nož, ta prokleti ostanki gnatiga srednjeevropskega romantizma! Izkušeni samomorilci trdijo, da so za samomor prav prikladne vžigalice. Vržeš v kozares kakih petdeset glavic, izpišeš — in konec besedi. Pametna misel! Kako, da se že prej nisem na to spomnil?

Državljian je vesel odpril novo

SAMOMORILEC

rabit. Ocenca kislina. Ta me ne bo pustila na cedul. Nihče ni krvine smrti...

Državljian se je z vročimi ustnicami dotaknil stekleničice in jo izpraznil do dna.

Dobra stvar! Skoraj taka kot vino, samo malo mehkejša. Ali naj se eno izpraznim?

Državljian je izplil še eno steklenico, zastopal in zamahnil z roko.

Klobase bi rad jedel in ikre. Jaz, norec, mislim na smrt, ko je pa življenje vendar tako lepo! To je kvaliteta! Marja, goblka, pojdi in prinesi še dvakrat ocencu kislino eno klobaso. Vražje dober tek imam danes...

No, pojedel sem in zdaj lahko pomislim na vse sladkosti življenja! — Tfu! Kaj imam vendar v želodcu? Oh, pred očmi se mi temni. Klobasa, oh, klobasa! Sodružnici, poginil sem v borbi s kvaliteto! Življenje pa je tako le...

Temi besedami je državljian lepel na hrbet in umrl.

Sicer pa se je itak skladalo z njegovimi prvotnimi načrti.

(Iz knjige "Ptički božji".) — B. Z.

"ODREZANA UŠESA"

KISIK PROTI ALKOHOL

Berlinski zdravnik dr. W. Pettersen se je bavil delj časa s proučevanjem alkoholizma in njegovega zdravljenja ter je sčasoma dognal, kako misli sam, pravi vzrok, ki si je povezan vzhodno zvono v kozarcu. Po njegovih teorijah ni samo alkohol kriv prijanjevanja, temveč sodeluje pri tem se neradna izmenjava snovi v telesu, ki je lahko podprtvena ali pa pridobljena po stalnem pitju.

Opozovanja učijo, da ozdravijanec od svoje strasti, če mu odvzamejo priliko do pijače, le tedaj, če mu z zdravljenjem pripomogli tudi do redne izmenjevanje snovi. Če tega ne dosežejo, tedaj je bilo zdravljenje zmanj.

Na tej podlagi je izdelal dr. Pettersen svoj način zdravljenja. Največ učilga igra pri tem kisik. Kisik kaže neke podobnosti z alkoholem, z nima njegovih kvarnih učinkov. Potein ko je nemški zdravnik več let zdravil sušidne in načudne s tem, da jim je dajal vduhoviti kisik, je končno prešel na podobno lečenje pijanev.

Dvakrat na dan morajo po 15 minut vdihavati kisik in sicer skozingturjal. Uspehi so prenenetljivi. Že po nekoliko vdihavanjih se počuti bolnik prosterejša in želja po pijači ga ostavlja čim dalje bolj. Tako je izjavil nekaj 40-letnih urorcev, ki ga je spravil alkohol na rob gospodarskega in duševnega propada in ki so ga zdravniki smatrali že za nezdravljivega, da se počuti sedaj po postopku s kisikom čisto zdravega. Nič mu ni težko vzdrževati se vsake opojne pijače. Seveda tudi Pettersnova metoda ne koristi v vseh primerih, to priznava on sam. Treba jo je šele izpolniti in potem bo morda veljala za vse primere, kakor velja sedaj le za njih večino.

TURŠKI HAREMI

Turška vlada je nedavno sklenila, da uvede splošno štetje, da ugotovi število prebivalstva in da se prepiča, koliko Turkov ima več kot eno ženo. Kakor znano, je Kemer paže že pred štirimi leti izdal zakon, ki preprečuje mnogoženstvo. Sedaj hoče turška vlada ugotoviti, koliko haremov je še v Turčiji. Zdi se, da je mnogoženstvo razvito samo še v vzhodnih pokrajnah države, kjer so ostale razmerne kolikor toliko nelzrenjenje. Tam je še mnogo veleposestnikov, katerih moč in dostojanstvo upoštevajo po številu njihovih žen.

Nova turška vlada jim je v tem oziru dejoma že pristrigla perot. Turki danes niso več v položaju, da imajo po več žen, če jih pa imajo, so pa tako obdavčeni, da bo sčasoma vsem minilo veselje do mnogoženstva. V večjih mestih skoro ni več mož, ki bi imeli po več žen. V Carigradu samem je baje samo okoli 100 rodin, kjer ima mož po dve ženi. Kakor je torej videti, bije mnogoženstvo v Turčiji zadnja ura in časi haremske romantične bodo enkrat za vselej mlini.

CENA

DR. KERNOVEGA BERILA

JE ZNIZANA

Angleško-slovensko

Berile

(ENGLISH SLOVENE READERS)

Stara cena

\$2.—

Danes cena

\$1.—

POGREŠANI DOKUMENT

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za Glas Naroda priredil G. P.

33

(Nadaljevanje.)

— Hočemo jih dati navodila, da vas ne sme prebuditi! Gert si je moral misliti, kako pokvarjena mora biti ta ženska, če se smeje celo pri izvrševanju zločina. Zdela se mu je, kot da lahko čita v mislih kot da gleda skozi steklo.

Bolj varen pa je bil, da nista našla dokumenta.

Kaj pa sta napravila z listnico, v kateri se je še vedno skrival dokument?

Lena je nato vprašala Kurta, če mu je všeč, da bi ostala še nekako skupaj z Gertom?

Kurt je namreč čisto natancno vedel, kaj namerava storiti njegova sestra. Danes pa ni potreboval nobenega posebnega obvestila. Domačna je, da nosi Gert poročni list svojih staršev v svoji drugi listnici. Brez kakogsporazuma je vedel, kaj se mora zgoditi, kar se je včeraj tako slabo obneslo. Vseled tega je rekel Kurt pritrjevalno:

— Samoposebi umenvno sem zadovoljen. s tem. Peljati pa se moramo domov ob treh, ker svet pustila to sporocilo svojim znancem: Vi, gospod Herfurt, pa lahko ostanete še dalje.

Gert je pridinal navidez brez slutnje.

— Ta bom tudi storil. V hotelu je itak zelo prosto. Pozneje si bom v hiši ogledal par slik, o katerih je govorila gospodična Alving. Moj oče je imel precej ogljeno sliko moje matere, na kateri ni bilo več mogoče spoznati potec. Jaz venjar nisem niti poznal svoje matere, ker sem bil ob njeni smrti še dojenček.

— Da, slika vaše matere visi v delavnici sobi najinega starega strica. Vaša mati je morala biti zelo lepa. Natin oče nam je pogosto pripovedoval da so jo imenovali le lepo Marija Berndt, in da je imela dosti česticev. Torej, mi ostanemo skupaj, po kosi!

— Ali pa gospodična Alving zopet prpravljena pogostiti toliko gostov? — je vprašal Gert.

Lena se je zasmajala naglas.

— Niti pojma nimate o spravi za jedila v hiši Berndt. Natin starci je bil dober gospodar ter je dal nakupiti vse stvari na debelo. Gospodična Alving straži ta zaklad tako ljubosumno! Kuharici je dovoljen vstop v katerikoli uru in njo veseli, če lahko skozi posetenega postavi na mizo. Stric Rok je moral živeti zelo skromno in pošteno kajti v jedilnici je nagromadenih vse polno dobro. Torej hočemo napraviti kuharici kako veselje ter si postaviti na mizo kaj dobrega. Ali pa hočemo skoparsko ravnati z dedičino?

Pri teh besedah se je pojavil v očeh Lene zavraten blisk. Gert pa je bil kos tudi temu. Nedolžno se je nasmehnih.

— Nikakor ne, milostljiva gospodična! Če bi smel odločati jaz o tem, bi pustil prnesti na mizo najboljšega, kar premore hiša.

— Založite torej dobro besedo pri gospodični Alving, kajti vaša beseda bo najbrž dobro zaledia!

Gert ni smel izgubiti te prilike, da izpregovori par besed z Aленko. Dvignil se je takoj.

— Tako bom govoril z gospodično ter skušal pregovoriti jo.

Brat in sestra sta bila vesela, da sta bila lahko par minut sama ter ga nista zadrževala.

Sedemnajsto poglavje.

Gert je srečal zunaj Henrika, katerega je vprašal, kje bi lahko našel Aленko. Ta mu je pojasnil, da je v delavnici sobi svojega strica in da spravlja v red gospodarske knjige.

Gert se je napotil tjakaj ter potrkal. Aленko mu je takoj rekla, naj vstopi. Sedala je za pisalno mizo ter imela pred seboj odprt knjigo.

— Ali motim, gospodična Aленko?

— Ne, ne, prosim vstopite.

To je storiti ter zapri vrata za seboj. Nato pa se je smehljače ozvanjo.

— Prihajam, da vam zopet prijavim vsiljive goste. Gospodična Berndt mi je se posebej naročila, naj rečem svojo tethno besedo za dober obed. To nalog sem sprejel le raditev, da lahko izpregovorim v zemi par besed. Ali ste hudi, če vas zopet nadlegujem?

Smehljače je zmajala z glavo.

— O tem ne morebiti nobenega govora. V splošnem pa vidim, vam govorjava v hiši, četudi vas sodišče ne bo takoj potrdilo.

— Ali vam ne delam nikakih neprlik?

— Gotovo ne. Vse je bilo že pripravljeno. Naročila sem posebno slovenski obed, kot ga ljubita brat in sestra. Skrajno težko je sicer zame dodeliti te zločince v vaši hiši, a moram se udati.

— Prosim vas, storite to. Meni je dosti na tem, da obedujeta še z menom. Imam posebno prošnjo na vas.

— Kaj morem storiti za vas? — je vprašala na svoj priprosti in ljužnem način.

— Prosil bi vas, da bi potem, ko bi ju zvabil na vrt, pozvonili pri telefonu Jugmana ter ga vprašali, če je gospodična Berndt v resnicu telefonira ter vprašala, če bi lahko prisil danes ven. Domnevam namreč, da je preje le finiral povporočnik na telefonu. Ce vam bodo rekli, da ni posvonila gospodična Berndt, potem mi dajte, ko se bom vračal v vrta, zamenjane. Za trenutek zadostuje, da položite roko na oči. Ce pa vam bodo rekli, da je pozvonila, držite v roki robec.

Aленko je smehljače prikimala.

— Zgodilo se bo. Meni se zdi, da razvijate detektivske talente. Ali ste izvedeli še kaj drugega?

— Ena stvar, — brat in sestra nista našla dokumenta v listnici. In še boste dobili od dr. Jugmana poročilo, da ni pozvonila gospodična Berndt je zame ugo oviljeno, da bosta šla brat in sestra v načinju past in da bom moral zopet zadremati. Vi morate biti na svojem mestu v koticu ter vstrajati toliko časa, dokler ne boste slišali razno svoje ime iz rmenega salona. Potem pride k meni. Najboljše je še, če bo Henrik deli z vami skrivnlice ter pričel notri z vami vred. Še nekaj. Pozneje, ko bomo zopet pri mizi, recite bratu in sestri, da imate nekaj opravka v vrhni sobici in da vam bo Henrik pomagal. Gotovo vam bosta rekli, da vas ne potrebujeta. Oficijelno boste šli potem v čumnato — a v resnicu na svoje opazovalno mesto.

Alenko je smehljače prikimala.

— Zgodilo se bo. Meni se zdi, da razvijate detektivske talente. Ali ste izvedeli še kaj drugega?

— Ena stvar, — brat in sestra nista našla dokumenta v listnici. In še boste dobili od dr. Jugmana poročilo, da ni pozvonila gospodična Berndt je zame ugo oviljeno, da bosta šla brat in sestra v načinju past in da bom moral zopet zadremati. Vi morate biti na svojem mestu v koticu ter vstrajati toliko časa, dokler ne boste slišali razno svoje ime iz rmenega salona. Potem pride k meni. Najboljše je še, če bo Henrik deli z vami skrivnlice ter pričel notri z vami vred. Še nekaj. Pozneje, ko bomo zopet pri mizi, recite bratu in sestri, da imate nekaj opravka v vrhni sobici in da vam bo Henrik pomagal. Gotovo vam bosta rekli, da vas ne potrebujeta. Oficijelno boste šli potem v čumnato — a v resnicu na svoje opazovalno mesto.

Alenko je razburjeno dihal.

— Storila bom vse, kar želite. Ali pa ste v resnicu gotovi, da ne preči nikaka nevarnost vašim načinom? Jaz zaupam bratu in sestri najhujš!

Smehljače je pogledala iz svoje knjige.

— V mojih gospodarskih knjigah mora biti vse čisto in jasno.

Njegove oči so segle ob steni navzgor preko pisalne mize ter zagledale sliko Marija Berndt. Njegove oči so zablesteli.

— To je moja mati, kaj ne?

— Da. Vi ste podobedali, odi svoje materje, dasiravno ste drugače povsem alični svojemu staremu očetu. Drugače pa niste podobni svoji materi. Vas imate po svojem staremu očetu, njegove poteze, njegovo postavo in način gove. Ko je bil tako mlad, kot ste vi sedaj, vam je moral biti še bolj podoben. Pokazala vam bom ob prilikli njegovo sliko iz majih dñ. Teden, je seveda še mosti brado, katere pa ne nosite vi. To je edina razloga. Vana mati je moral biti skoraj lepa ženska. Oblike, katero je nosila na sliki, se nahaja zgornj v enem njenih krovčkov.

Vzdihnil je globoko.

— Če ne dobim náščar, o dedičini, katero mi je zapustil stari oče,

ROMUNSKA KRALJICA HEJENA

ki se je izpostila branila, konečno se pa je zopet združila s Karolom.

upam da mi bodo vsaj izročili to sliko. In če imajo mrtvi že moč, da ščitijo svoje zaostale ljube, potem mi bo moja mati vendar pomagala, da pride do svojih pravic.

— Bog-naj da tako, gospod Herfurt!

Podal ji je roko.

— Na svidenje torej pozneje. Telefonirajte takoj, ko bomo na vrt ter dajte dogovorjeno znamenje.

— Zgodilo se bo.

Gorko je stisnil roko ter imel pri tem občutek, kot da prehaja novo, sveže življenje iz njegove roke v njeno.

Njene oči so zrle, ko je rekel to, k sliki njegove matere.

— Ti in jaz, — povsem edina sva v želji, da bi prišel do svojih pravic. Ti tega ne pustiš, da bi drugi triumfirali nad njim — in ti ga ščitisti!

Osemnajsto poglavje.

Lena in Kurt sta se dogovorila s par besedami, ko je Gert odšel.

— Še enkrat se mora zgoditi, Kurt, kajti zasačila sva napačno listnico. — Ali naj obstaneva na polovici poti?

Kurt je zri temno proti vratom, skozi katere je odšel Gert.

— Gotovo je! Proklet! Kako sem mogel vedeti, da nosi pri sebi dve listnici? Sedaj bo postala sva stvar seveda sumljiva in strašno biti moral biti omejen, če ne bo ničesar zapazil. Kaj pamaga? Dokument morava dobrati ter ga temeljito uničiti!

— Brez pogojno! Ali imam cigaret s seboj?

Potrkal se je po žepu telefona. Nato pa je rekel:

— Upam, da ne bo prišla Alving vmes. Včeraj nama je zelo koristilo, da je ni bilo poleg!

— Morava gledati na to, da jo spraviva s poti. K mizi je itak ne bo. Sedaj pa tiko o tem! Ti veš, kaj mora storiti. Sedaj pa kramljava o drugih, bolj nedolžnih stvarih.

Vse to sta govorila med seboj šepetaje. Sedaj pa sta pričela govoriti o povsem nedolžnih stvarih, dokler se ni vrnil Gert.

— Gospodična Alving nam je obljudila slovenšen obed. Medtem pa bi predlagal lep izprehod po vrtu. Vreme je krasno. — je rekel.

Brat in sestra sta bila takoj zadovoljna in navidez najboljše volje so ili vsi trije na zasneženi vrt.

Ko so stopili v veko, je viden Gert, kako je Aленko, ki je stala poleg stebra, položila roko preko oči. On se je zahvalil s tem, da so se moči zaiskrije, kajti vede, da je Lena le fingirala telefonski pogovor z Jungmannom. Vedel je nadalje, da Lena ni želela, da bi notar prisel že danes. Ker pa je slednji istotako odrekal na željo Gerta, seveda ni niti slutila. Na vsak način sta brat in sestra prav tako malo potrebovala notarja za svoje zločinsko dejanje kot Gert sam.

(Dalej prihodnjih.)

Na obisk v staro domovino

zamore potovati vsak ameriški državljan in pa tudi vsak nedržavljan, ki je postavljen potom došel v to deželo. Kdor je toraj namenjen potovati to letu, naj se pridruži enemu našim skupnih izletom.

12. septembra ..... PRVI JESENSKI IZLET

12. decembra ..... VELIKI BOŽIČNI IZLET

Po COSULICH progri preko Trsta

PRVI POLETNI IZLET s parnikom "VULCANIA" dne 1. avgusta

Nadzorni listi po isti progri:

2. septembra — "VULCANIA" 22. novembra — "SATURNIA"

3. oktobra — "VULCANIA" 10. decembra — "VULCANIA"

Nadzorni listi po isti progri:

2. septembra — "VULCANIA" 22. novembra — "SATURNIA"

3. oktobra — "VULCANIA" 10. decembra — "VULCANIA"

Ze cene, za pojasnila in navodila glede potnih listov, vizevjev, permitov itd., pišite na našstarejšo slovensko tvrdko, preko katere so že do stop-tisoč potovali v popolnem zadovoljstvu. Vselej 40 letne prakse v tem poslu Vam lahko jamči za dobro in solidno postrebo in pa, kar je najvažnejše, da boste o vsem točno in pravilno poučeni.

SAKSER STATE BANK

92 CORTLANDT ST., NEW YORK

Tel. Barclay 0300

POZOR, ROJAKI

In naslova na listu, katerega prejemate, je razvidno, kdaj Vam je naročna pošta. Ne kažite toraj, da se Vas opominja, temveč obnovite naročino in direktne, ali pa pri enem sledičih naših nastopnikov.

CALIFORNIA

Fountain, A. Hochschild
San Francisco, Jacob Laushin

<h